

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETESI ÁRA: Felévre — — 6 korona,
Égész évre 12 korona, Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4 sz.

A büntető novelláról.

Irtja: K. Nagy Sándor kir. törvényszéki bíró.

III.

Említettem volt, hogy milyen változtatásokat tett az új törvény a régin, de nem szóltam arról, hogy ez a változás a feljelentés helyére, vagyis a Szolgálati utasítás 102. §-ára bír-e valami befolyással?

Jól emlékeznek, hogy a Szolgálati utasítás 102. §-a szerint a tényvizslat a kir. törvényszék vagy esküdtbírói bíróság elbírálása alá tartozó ügyekben az illetékes kir. ügyészhez, járásbírói bíróság alá tartozó vétségek és kihágások esetében az illetékes kir. járásbírói bírósághoz adandó be rendezorint. kivételt csak az az eset képez, ha le tartóztatás történt.

A Bn. nem érintette a bünyüdi perrendtartás életbe léptetéséről szóló 1897. XXXIV. t. ezikket, s nem szólt arról, hogy a mostani módosítás folytán a hatáskör változnék: így az 1897. XXXIV. t.-cz. marad tovább is irányadó a hatáskör tekintetében, vagyis ezután is a Szolgálati utasítás 102. §. értelmében kell eljárni. Csak a pénzhamisítással kell különösebben vigyázni.

Nézzük csak sorban az újításokat.

A Bn. 39. §-a nem önálló szakasz, hanem a Btkv 203. §. pótlása egy egészen új bekezdéssel, mely a koronánál kisebb értékű váltópénz hamisításáról szól, mely vétséget képez.

Az 1897. XXXIV. t.-cz. 17. §-ának 4. pontja azt mondja, hogy mindazok a vétségek, mely a 18. §. szerint a kir. járásbírói bíróságokhoz utasítva nincsenek: a kir. törvényszék hatásköréhez tartoznak. Az említett 18. §-ban nincs említés tőve a Btkv 203. §-áról, nem is lehet, mert az eddig még csak büntett volt. Ez a pótlás vétséget képez ugyan, de mert a Bn. nem nyult az életbe léptetési törvényhez, kétségtelen, hogy ez a vétség is a törvényszék hatásköréhez tartozik, éppen úgy, mint a hogy az 1899. XXXVII. t.-cz. 7. §-a szerinti bankjegyhamisítás, mely szintén vétséget képez a mégis a kir. törvényszék hatásköréhez tartozik. Igaz, hogy ez magában a törvényben is ki van mondva.

Itt megint álljunk meg egy kicsit!

Tudom én, hogy a Szolgálati utasításhoz csatolt táblázatos kimutatásban fel van említve (344. lapon) ez a bünyüselokmány is, mely az 1899. XXXVII. t.-cz. 7.

§-ában foglaltatik, de még sem árt időzni itt ennek szövegét, a mely így van: «A ki jogosulatlanul bankjegyeket, vagy más, az előmutatóra szóló, nem kamatozó oly kötelezvényeket hocsát ki, melyek a forgalomban pénzjegyek gyanánt használhatók, a mennyiben az nem képez az általános bünyütőtörvények szerint súlyosabb bünyütés alá eső eselakményt, vétséget követ el és az általa kibocsátott értékjegyek tiszteres összegével felérő, de legalább is négyszer korona pénzbüntetéssel bünyütendő.»

Vigyázzanak csak! Ilyen esetben nem indíthatják meg a nyomozást, csupán a Szolgálati utasítás 131. és 98. §-ának határai között, mert: «a bünyüdi eljárás a magyar korona országában csupán az Osztrák-Magyar bank főtanácsának indítványára a budapesti, illetőleg a zágrábi első folyamodású kir. törvényszék által indítható meg.» (A budapesti törvényszék alatt itt a budapesti kir. bünyütőtörvényszéket kell érteni, melyet az 1895. XLIV. t.-cz. állított fel.)

A kir. törvényszék hatásköréhez tartozik tehát a Bn. 39. §-a szerinti pénzhamisítás vétsége, szintén ide tartozik a Btkv 204. §-a helyébe lépett és világosan a törvényszék illetékességéhez tartozott a Bn. 40. §-ában, valamint a Bn. 41 és 42. §-ában foglalt pénzhamisítás bünyütette és vétsége is. Egy szóval a Bn. XII. cikkében foglalt pénzhamisítások.

(Különbön meg kell jegyezni, hogy a pénzhamisításnak tulajdonképpen egyetlen egy, a Btkv 209. §-ában foglalt esete — a hamis pénz forgalomba hozatala — tartozik a kir. járásbírói bíróság hatásköréhez, a mint ez az 1897. XXXIV. t.-cz. 18. §-ából nyilván való.)

Látom, hogy az örsvezető kérdezni akarja, hová kell tehát megtenni a feljelentéseket pénzhamisítás esetében?

Nagyon helyos a kérdés. Mert nem elég azt tudni, hogy a Btkv 209. §-a esetében a kir. járásbírói bírósághoz, minden más pénzhamisítási esetben a kir. törvényszékhez. Nem bizony. Hanem azt kell tudni, hogy melyik törvényszékhez?

Ne csodálkozzék egyikőjük sem. A Szolgálati utasítás 102. §. megmondja ugyan, hogy a kir. törvényszékhez utalt bünyüselokmányokról az illetékes kir. ügyészhez kell tenni a feljelentést. Éppen azért tudni kell, hogy melyik az az illetékes kir. ügyész?

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról sem képes olcsóbbá tenni és jó hangszert szállítani, mint REMENYI MIHÁLY, a Ludovika Akadémia házi hangszerekészítője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedő, gordonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rezfúvó-hangszert, hár., sül., org. Remenyi legújabb képe Képes kultúrgetetés díjlanul. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszzerűen és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kerendő.

No båt mondja meg az a ezimzetes őrsvezető, hogy ha pl. Szigetszentmiklóson (Pestmegyében) fedez fel pénzhamisítást, hová teszi a feljelentést? Talán gondolkodás nélkül rávágja, hogy a pestvidéki kir. ügyészséghez, mert ez a község a pestvidéki kir. törvényszékhez tartozik. De nem válaszolna helyesen, mert a község ugyan oda tartozik, csak hogy a feljelentést mégis a budapesti kir. ügyészséghez kellene beadni, mert a bűnvádi perrendtartás életbe léptetéséről szóló 1897. XXXIV. t.-cz. 17. §-ának utolsóelőtti bekezdése Budapesten a kivételes hatáskörrel (a hová a pénzhamisítás is tartozik), a budapesti kir. büntetőtörvényszéket ruházta fel s így az e mellé rendelt budapesti kir. ügyészséghez teendő a feljelentés.

Hátba pl. a szolnoki törvényszék területén feleznék fel pénzhamisítást?

Aktor is csak a budapesti kir. ügyészséghez kell beküldeni a jelentést. Meg pedig azért, mert az 1897. XXXVII. t.-cz. 17. §-ának utolsóelőtti bekezdése ezt mondja: „Az 1878. évi V. t.-cz. második részének I., II., III., IV. és XI. fejezetében körülírt büntettek és vétségek a mennyiben ezen §. értelmében a kir. törvényszékek elé vannak utasítva, a kir. ítélőtáblák székhelyén levő kir. törvényszékeknek, Budapesten a budapesti kir. büntető törvényszéknek kivételes hatáskörébe tartoznak.”

A Btkv XI. fejezete a pénzhamisításról szól, tehát a kivételes hatáskörhöz van utasítva. Ilyen kivételes hatáskörrel pedig csak a kir. ítélőtáblák székhelyén (Budapest, Győr, Pozsony, Kassa, Debreczen, Nagyvárad, Szeged, Pomesvá, Pécs, Kolozsvár és Marosvásárhely) levő kir. törvényszékek vannak felruházva.

Így ha pénzhamisítást akarnak feljelenteni (kivéve a Btkv 209. §-a szerinti hamispénz forgalomba hozatalát), mindenekelőtt azt vizsgálják, hogy az elkövetés helye melyik törvényszékhez s ez a törvényszék pedig melyik kir. ítélőtáblához tartozik? És ennek a kir. ítélőtáblának a székhelyén levő kir. ügyészséghez küldjék be a feljelentést. (Pl. ha a szepesmegyei Merényben fedezik fel a pénzhamisítást, ez a löcsei kir. törvényszék területén van, a löcsei kir. törvényszék pedig a kassai kir. ítélőtáblához tartozik; így a merényi pénzhamisítást a kassai kir. ügyészséghez kell feljelenteni.)

Ime! ezek azok a különleges intézkedések, melyek pénzhamisítás esetében a feljelentésnél szem előtt tartandók.

A mi már most a Bn. egyéb újításait illeti, e tekintetben figyelemmel kell lenni a Bűnvádi perrendtartás életbe léptetéséről szóló 1897. XXXIV. t.-cz. 17. és 18. §-ára.

A Büntető novellának a kerítésről intézkedő 43–47 §-ai egészen önálló szakaszok, melyek a Btkv 247. §-a után iktatandók és semmi megjegyzés nincs tőle a törvényben a hatásköréről. A Btkv 247. §-a a kir. törvényszék illetékességéhez tartozik, mint büntett, a mi-

ből következik, hogy a Bn. szerinti büntettek is a kir. törvényszék hatásköréhez tartoznak: tehát ide tartozik a Bn. 45. §-a is s viszont abból, hogy a Btkvben felsorolt szemérem elleni vétségek — melyek ezzel hasontermészetűek — mindannyian a kir. járásbirósághoz tartoznak, következik, miként a Bn. ezen részében foglalt kerítés vétségei miatt is a kir. járásbirósághoz kell tenni a feljelentést, tehát a Bn. 43. §. és a 44. §. első bekezdése esetében, de a 44. §. második és harmadik bekezdése esetében (ha a sértett 20-ik évét még be nem töltötte, vagy akarata ellenére bordélyházba vitetett) már büntettről lévén szó, a feljelentés az illető kir. ügyészséghez teendő.

A Bn.-nak a lopás módosítására vonatkozó része nem tesz változást a feljelentés tekintetében, mert csak az értékhatárt emelte fel a lopás vétségénél, de azért meghagyta vétségnek, így minden olyan esetben, melyben — más minősítő körülmény hiányában — a lopott dolog értéke a kétszáz koronát meg nem haladja, a feljelentés a kir. járásbiróságnál teendő meg, máskor az illetékes kir. ügyészségnél.

A Bn.-nak a csalásra vonatkozó részénél csupán arra kell vigyázni, hogy a csalásnak minden fajtája most már hivatalból üldözendő, de a feljelentés helye ugyanaz, mint eddig volt.

Végre a Bn. 51. §-a szerint tulajdon elleni kihágásnál a kir. járásbirósághoz kell tenni — magánvád esetében — a feljelentést, mert habár a Bn.-ban erre vonatkozólag intézkedés téve nincs is, de mert ez a Btkv 126. §-a helyébe lépett, s ez a hatályon kívül helyezett szakasz az 1897. XXXIV. t.-cz. 18. §. IV. része értelmében a kir. járásbiróság hatásköréhez tartozott, a helyébe lépett szakasznak is oda kell tartoznia.

Összefoglalva most már az elmondottak alapján a feljelentés helyét, a feljelentést be kell küldeni a büntető novellában történt újítások alapján:

pénzhamisítás esetében a kir. ítélőtáblák székhelyén levő kir. ügyészséghez, Budapesten a budapesti kir. ügyészséghez;

bankjegyhamisítás (kihocsátás) esetében a budapesti kir. ügyészséghez;

kerítés büntette esetében az illetékes kir. ügyészséghez, kerítés vétsége esetében a kir. járásbirósághoz;

lopás és csalás vétsége esetében a kir. járásbirósághoz, tulajdon elleni kihágás esetében a kir. járásbirósághoz.

Ezek a feljelentés helyére vonatkozó utmutatások. Az idevonatkozó nyomozásokra vonatkozólag már itt megjegyezni kívánom, hogy a kerítésnél nagy szerepet játszik az életkor 20-ik évének betöltése s így a feljelentéshez mindenkor be kell szerezni a születési anyakönyvi kivonatot, ha a 20-ik év kérdéssé válhatik.

Különben erről, valamint a büntető novellának a fiatalok bűnösökről rendelkező részéről majd beszélünk még a jövő héten.

A legjobb órák,

legszilidabb ékszerek, egyszerűtől a legdrágábig, ugy készpénz, mint részletfizetésre 10 évi jótállás mellett kaphatók

BRAUSWETTER JÁNOS

műrészénél Szegeden.
Javítások 5 évi jótállás mellett. Arjegyék ingyen!

A veszprémi vár.

A veszprémi püspöki palota, a hol a király szállása volt.

A veszprémi vidéki hadgyalorlatokról.

A dánosi rablógyilkosság.

Írta: Máthé Miklós törzserőemestor. (Polytátás).

Itt két nap alatt úgy a esendőr-bíró, mint a járásbíró kiballgatásukat befejezván, ez utóbbi a kecskeméti királyi ügyészséghez kísértette be őket. A kir. ügyészség pedig, miután a kiderített tényállásból csak Balog Marira nézve látta megállapítottak a bűnösök

elleni erőszakot, ennek kivételével pár nap múlva az egész karavánt szabadon bocsátotta mire ezek a kecskeméti határban telepedtek le. Innen indultak el pár nap múlva a gyóni rablás és dánosi rablógyilkosság elkövetésére, — s ide tértek vissza azok végrehajtása után is a rablott holmikon és pénzen megosztzkodni.

A később megállapítottak szerint ama idő alatt, míg a cigányok a kecskeméti határban tartózkodtak, a vén 'Trokór Marosa megpendítette a dánosi kocsmáros ki-

rablásának eszméjét s mivel a férfiak tétováztak ennek végrehajtására nézve, gyáváknak nevezte őket és addig folytatta a rábeszélést míg végre elbatározták a szörnyű bűncselekmény végrehajtását.

Ebbeli szándékuktól vezéreltetve tehát Julius utolsó felében (16 vagy 17-én) elindultak a kecskeméti pusztáról s a nagykőrösi határon át Monor felé tartottak.

Hogy a tervet mily raffinált gonoszsággal készítették elő, mutatja az, hogy nem fogtak azonnal a daniosi rablógyilkosság elkövetéséhez, mert attól tartottak, hogy ily rendkívüli bűncselekmény elkövetése esetén, a vidék összes csendőrségének mozgósítása által, menekülésük megnehezítették s könnyen kelepchébe kerülhetnek. — Hogy tehát ezt elkerülhessék s a vidékbeli csendőrség figyelmét más irányba terelve azok megoszlását is elősegíthessék, előbb különféle helyeken több kisebb-nagyobb betörést, majd a gyóni rablást követték el.

Ennélfogva Julius hó 17-én délután a monori batárban E. J. zártkunyhóját feltörték s onnan 3 K értékű vasszerszámot és főző edényt; — ugyanazon délután O. J. szintén monori határbeli zártkunyhóját feltörték s onnan 43 K 60 f értékű szűrt, csizmát, kalapot, fehérneműt és egy forgópisztolyt töltényekkel együtt elloptak. Ezek közül később a szűrt, kalapot és forgópisztolyt a csendőrség nálok megtalálta s kiderítette azt az egyént is, kinek az egy pár csizmát elajándékozták.

Ugyanazon éjjel már a gyóni határba értek. Hogy ide a gyóni Kolompár cigány családvaló előzetes összebeszélés folytán jöttek e, vagy a már fentebb említett félvezetési célzattal, az a hosszas nyomozás során sem volt megállapítható, de, hogy nem éppen a Fabók András gyóni lakos kirablását tervezték, mutatja az a körülmény, hogy előbb a H. J.-né gyóni határbeli tanyájára törtek be honnan más értékes tárgy hiányában egy vasvésőt, egy fokossal ellátott akáczfapot és a távollevő B. J. csősz 7 K 8 f készpénzét vitték el.

Innen tovább haladva Fabók János szőlőjében a bezárt kunyhóba törtek be, s onnan két darab viettel kalapot, egy darab metszőollót, egy darab esernyőt és egy vasnyelű zsebkést vitték el. Ezek közül az esernyőt és kalapokat még a közelben eldobták. Majd B. M. és D. J. szintén gyóni szőlőbeli lakosokhoz akartak betörni, de ezek által észrevétetvén, elmenekültek, mert nem tartották tanácsosnak az egymáshoz közellakó két családdal szembeszállani.

Innen hajnali 2-3 óra tájban, Fabók András gyóni szőlőbeli házához mentek. Özvegy Fabók Jánosné, ki a konyhában feküdt, észrevette a cigányok zajongását s beszólt a szobában fekvő fiának és menyének, hogy keljenek fel, mert a lakás végénél cigányok vannak s egyidejűleg a konyhaajtót egy darab fával betámasztotta. Mire azonban Fabók András és neje a konyhába kimentek, a cigányok már a konyhaajtót fessegették. Erre ifj. Fabókné az udvarra nyúló ablakon át segítségért kezdett kiabálni, de csak néhányat kiálthatott s azt is eredménytelenül, mert a következő pillanatban az ablakot kívülről rámostól együtt bezúzták, segítség pedig sem akkor, sem később nem jött. Így a cigányok a konyhaajtót befeszítették s az ott talált Fabók Andrást és anyját az előbb említett vésővel és fokosos bottal ütni kezdték és pénzt követeltek.

Fabók ellenállt s az egyik férfit és egyik nőt meg is ütötte, de ekkorára bét helyen is bezúzták a fejét, mire eszméletét veszítve a földre esett. Erre a cigányok egyrésze özv. Fabóknét teperte a földre és a konyhában ma-

radt, másrésze ifj. Fabóknét rohanta meg és fojtogatni kezdte, a nők pedig ezalatt a szobában a ruhaneműeket ezörták szét s a ládában pénzt kerestek. Eközben az egyik cigány nő a konyhában letrengő özv. Fabóknéra ráült és kizsolt az udvaron örökös társaihoz, hogy adjanak kést, hadd szurja ki az asszony szemét. De mire a kést megkapbatta, az öregasszony kinjában és féltelmében oldalt fordult, így a szurás nem a szemét hanem a vállát érte. Több szurást a cigány nő már nem tehetett, mert a szobában levő társai oda hívták be. A magára maradt özv. Fabókné ezt az alkalmat felhasználva észrevétlenül kimenekült a konyhából s a pár lépésnyire levő szőlők közé futott s ott összeesett.

A cigányok özv. Fabókné eltűnését észrevéve, abban a hitben, hogy bizonyára segítségért ment és mert virradni is kezdett, elmenekültek s mindössze 10 K aprópénzt, egy nagy, rózsaszínű és egy dohányszínű selymekendőt, négy darab kanavász női fejkendőt és hét darab női inget vittek magukkal.

A cigányok eltávózása után ifj. Fabókné tért magához leghamarabb s azonnal a szőlőben lakó Fabók István sógorához szaladt, értesítvén azt a történetéről.

Erre ez reggel 5 óra tájban az alsódabasi őrsre ment be és Simon Márton járásörmesternek elpanaszolta az esetet.

Az alsódabasi őrsön ekkor a mostoha létszámviszonyok következtében csak három főnyi legénység volt s ebből is a másodaltiszt egy csendőrrel szolgálatban állott, az őrsön tehát csak Simon járásörmester volt otthon, a ki a községi orvost értesítvén, azonnal a helyszínére sietett s míg az orvos a sérülteket vette kezelés alá, ő a helyszíni szemlét ejtette meg és ifj. Fabóknét kérdezte ki.

Ifj. Fabókné a már fentebb ismertetett módon elmondta az esetet, kijelentvén, hogy a tettesek kőbor-cigányok voltak. Ezt különben Simon járásörmester ekkor már a bemondás nélkül is tudta, mert a helyszíni szemle alkalmával, a háztól mintegy 30 lépésnyire egy fehér vászonzsebkendőt talált, a melybe bebimezett Lakatos János, Kolompár Lulu, Lakatos Pista és Kolompár József négy cigány nővel kétségtelenül bizonyította, hogy cigányok voltak a tettesek, mert csak azok valamelyike hagyhatta el a zsebkendőt. A helyszínen hagyták még a H. J.-né tanyájáról lopott vésőt és fokosos akáczfapot és azt a 16 cm. hosszú pengéjű kést, mellyel a cigány nő özv. Fabóknét megszurta.

Az elvitt vagyon értéke mintegy 72 K-ra rugott, a betörésekkel okozott kár se volt nagy összegű; mindezeknél nagyobb jelentőségű volt az, hogy özv. Fabók Andrásné és a fiát életveszélyesen megsebesítették. Ifj. Fabókné nem szenvedett ily súlyos sérüléseket, de a kiállott ijedség folytán az is ágybanfekvő beteg lett.

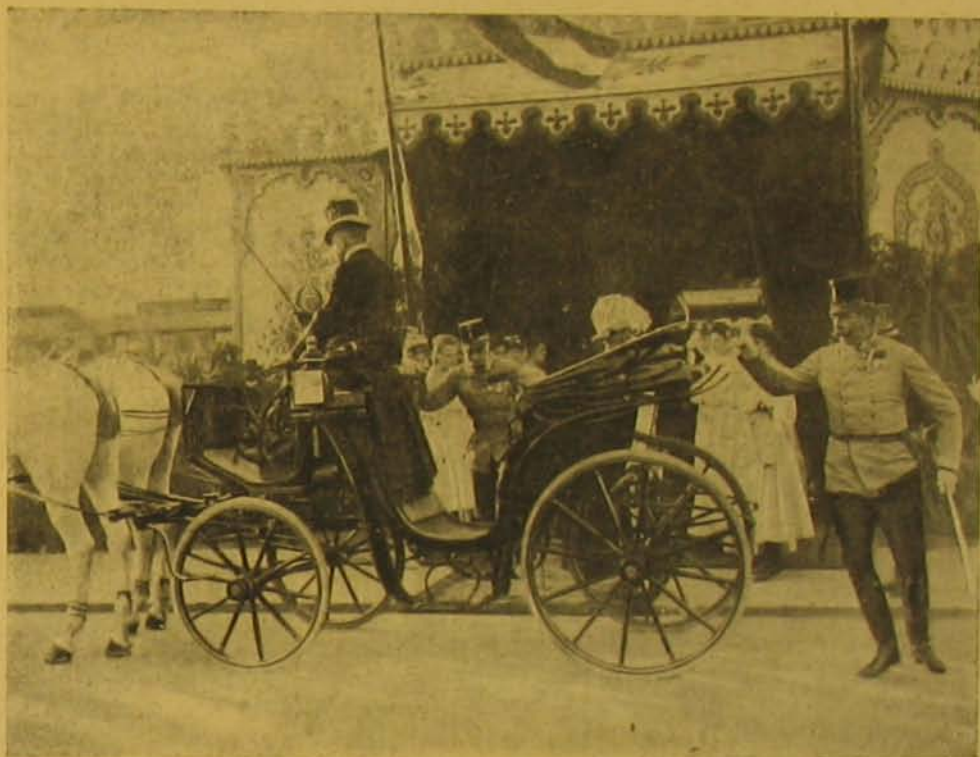
Simon járásörmester az eset mibenállásáról kellőleg tájékozódván és a bűnjeleket biztosítván, a postára sietett a kérésére, bár meg nem volt hivatalos óra, a posta-mester felvette és továbbította a távirati jelentéseit és őrsének küldött parancsait, melyekkel utóbiákat részben a járás székhelyére, részben pedig őrskörletükben a cigányok utáni nyomozásra rendelte. Majd pedig az időközben bevonult Varga Pap János ez. őrsvezető és Konyári Márton pr.-csendőrből állott járőrrel nyomozni indult. Ez idő alatt a cigány tettesek, mint azt később Lakatos Murza és Lakatos Munda cigánygyerekek bevallották, feltartóztatás nélkül haladtak vissza a kecskeméti Szentkirály pusztára. — Itt azonban csak kipihenték magukat,

Ha fáj a feje

ne tétovázzék, hanem használjon azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást elmulasztja. Ára K 1.20. Kapható minden gyógyszertárban és drogeriában. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három dobozál ingy. postai szállítással.

A király és Ferencz Ferdinánd trónörökös megérkezése Veszprémbe.

A király és a trónörökös a térképet tanulmányozzák,

A veszprémi vidéki hadgyakorlatokról,

mert másnap, azaz július 19-én. már a délutáni órákban, D. L. szentkirályi lakos fuvarost megfogadván, annak kocsiján Alsódános pusztára indultak, hogy a Trokár Marcsa által javasolt rablást Szarvas István kárára végrehajtsák.

D. L. fuvarosra nem volt rábizonyítható, hogy a cigányokat a jelzett helyre és onnan vissza ő fuvarozta. A fuvaros ezt tagadta, a cigányok se ismerték be; így csupán a fentebb említett cigánygyerekek vallomása alapján, a cigányok visszaszállítása által elkövetett bűnrészesége nem vétegette be igazoltnak. — Az azonban, hogy a cigányok a kecskeméti határból csak kocsin jöhettek Alsódános pusztára és vissza is azon menekülhettek, kétségtelen, mert a Simon járásörmester által berendelt járőrök és parancsa folytán külörsei is, július 18-án és 19-én az Alsódabasi, Örkényi, Pusztavacsi és az ezekkel határos vidékeket a legszorgosabban átkutatták és cigányokat seholsem találtak. — Már a dánosi eset nyomozásánál azonban megállapították, hogy a tettesek Kecskemét irányába és sebesen vágatott kocsin menekültek, már pedig az elfogott karaván rossz lovaival hosszabb ideig és sebesen vágatni nem igen lehetett.

Az alsódabasi járőrök egyrésze a gyóni rablás tettesei után kutatva szintén Kecskemét irányában buladt, míg Pelle Imre ez. örmester, pusztavacsi őreparancsnok Majlinger Ferencz és Farkas János csendőröket a tettesek nyomozására kivezényelte, maga pedig a kapott parancs folytán Alsódabasi ment be. Annyit már ide való menetközben megállapított, hogy Lakatos János (Dolár) az előző napokban a nagykőrösi erdő közelében tartózkodott, bonnan családjával együtt, állítólag fiuk Lakatos József meglátogatására, ki az ócsai kir. járásbírósnál fogva volt, időközben elmentek.

Miután Pelle ez. örmester a cigányok nagyobb részét ismerte a valamennyire beszédüket is érti, Alsódabasi a nyomozás részleteinek megbeszélése után abban állapodtak meg Simon járásörmesterrel, hogy két csendőrrel visszatér a pusztavacsi és nagykőrösi batár felé nyomozni, mert, hogy Lakatos János Ócsán vagy Ócsa felé járt volna, arról addig senki se tudott. Ebből a célból Pelle ez. örmester magához vette a bűnjel zsebkendőt és G. Tóth Sándor és Kiss József csendőrökkel a már említett irányban vezette be a nyomozását, de a gyóni, dabasi, ujhartyáni és nagytyai határokon keresztül eredménytelenül.

Ekként a cigányok elértek azt a tervüket, amire fentebb rámutattam, hogy t. i. a vidéki csendőrség figyelmét, az elkövetett bűntettek által, másfelé terelték a ők Alsódános felé az addig még nem portyázott nagykőrösi erdőn át, zavartalanul járhattak a a dánosi rablógylókosságot is végrehajtották.

Arra nézve, hogy azt a rablógylókosságot miként hajtották végre, teljesen batározott adataink nincsenek. E tekintetben úgy a nyomozó csendőrség, mint később a bíróság csak a fentebb említett két cigánygyerek és Lakatos Róza vallomására támaszkodott, a melyet az elfogott cigányoknál talált bűnjelök igazoltak ugyan, de már azt, hogy a cigányok egyike-másika mily tövénységet fejtett ki eme bűntett elkövetésénél, megállapítani nem sikerült, mert a cigányok annak elkövetését a végletekig tagadták, az esetnek érdektelen élőlény szemtanuja pedig nem maradt.

Lakatos Róza a két cigánygyerek vallomása szerint, amint július 19-én este Alsódánosra a cigányok megérkeztek, a férfiak ötén, és pedig Lakatos Lajos (Sztójka Dolár), Lakatos János (Sztójka Bajka), Kolompár Balog Tuti, Lakatos János (Sztójka Kuna), Lakatos János

(Sztójka Párnó), ugy esti 9 órátkor bementek a kocsmába és bort kértek. Ennek fogyasztása közben Szarvas István kocsmárosnal, a ki a kocsmába bezárását hozván fel ürügyül, siettetve őket a fogyasztásra, összeveszték, azt megtámadták és pénzt követeltek. — Ez a cigányok elől a lakószobájába menekült, hova noje és fogadott lánya, már előbb bementek. A cigányok ennél fogva az ajtó felszereléséhez fogtak, miközben odajött Tabányi Pál kocsis. Ennek jöveteléről az őrtállók által előre értesülvén a mint belépett azonnal megrohanták a egy cukorvágó késsel, majd lövésekkel meggyilkolták. Aztán felszerítették az ajtót a bár a kocsmáros állítólag ki is lőtt rájuk, Német Vrana (Trokár Marcsa) és Lakatos Julcsa (Luterna és Surányi Csoroszlyn) hozzájuk csatlakozott aszonyokkal a lakásba behatoltak a kocsmáros baltacsapásokkal és forgópisztolylövészekkel meggyilkolták, nejét egy férfi alsóinggel megfojtották a végül a fogadott leányt előbb megbecstelenítették, majd Trokár Marcsa elvágta a nyakát egy késsel egészen a nyakcsigolyáig. Ezután pedig a kocsmáros — állítólag 1000 K-nyi készpénzt, zseboráját, aranylánczát, a meggyilkolt nők füleiből a fulbevalókat a más értékes tárgyakat összeszedvén, a csárdát felgyújtva, elmenekültek.

A közeli majorokban lakó egyének a tűzre figyelmeccsé lévén, a helyszínére siettek a a tűz eloltása után felfedezték a rémtettet és megtalálták a lemészárolt bulákat. — Az esetről Schindler Richárd dánosi tisztartó az irsai örsöt még az nap éjjel, a monori járásparancsnokságot pedig másnap kora reggel lovasküldöncz útján értesítette.

Navratil monori járásörmester július 20-án kora reggel csendőreivel azonnal a helyszínére sietett, úgy, hogy oda már reggeli fél 8 órakor megérkezett. Iselható helyszíni szemlért tartott a leégett csárda romjai között, de ott már csak a holttesteket találta és azt is, hogy rablás történt, akkor mindjárt a kocsmahelyiséggel kapcsolatos szatócsüzlet feldult állapotából, részben pedig már csak a meggyilkolt kocsmáros hozzátartozói megérkezése után, ezek bemondásából állapította meg. — Hogy Szarvas Teréz a gyilkosok megbecstelenítették, már csak a bíróságnak és orvosszakértőknek megérkezése után a szakértői vélemény alapján állapítható meg.

A megbecstelenítésnek, a borasztó pillanatban való elkövetésére való képesség a kőborezigányok ama habonás bitében leli magyarázatát, hogy szerintük az, a ki szűz leányt gyilkol meg, az öröklőnek adja a lelkét és tette csakhamar kitűdődik.

Navratil járásörmester már régi tapasztalt altiszt. Ennél fogva, bár semmi olyan adat nem állott rendelkezésére a helyszíni szemle megejtése után, a miből a tettesekre illetve azok kiletére alaposan következtethetett volna, mégis a borasztó mézszárlásból, a csárda felgyújtásából arra a megállapodásra jutott, hogy a tettesek csak kőborozigányok lehetnek a hogy ezéljük csak rablás lehetett.

A csárda ivojában az asztalon talált boros-üvegeket is alapos vizagálat alá vevén, mivel azok egyikén ujjnyomokat vett észre, azt biztonságba helyezte abban a reményben, hátha a daktyloszkopia segítségével esetleg a tettes kiderítésére vezet. S tényleg később dr. Gábor Béla m. kir. államrendőrségi fogalmazó által ez ujjnyomokról készített fénykép alapján sikerült is megállapítani, hogy az ujjnyom a Lakatos János (Sztójka Párnó) ujjlenyomatával azonos.

Ugyanezen napon Pelle ez. örmester és a vele volt csendőrök már a kora reggeli órákban értesültek a dánosi esetről, de csak kőszabirnek vették azt. A mint azonban

A király, a trónörökös és a külföldi attachék.

A veszprémi vidéki hadgyakorlatokról.

a pusztavacsi őrre bementek, már ott találták a Schindler tisztartó kocsisát egy levéllel, melyben a rémes esetről értesítette a őröt. A kocsin tehát azonnal Alsódánosra bajtattak és Navratil járásörmesternél jelentkeztek.

Pelle cz. őrmester azon jelentése, hogy ők is kőbor-czigányokat keresnek, a kik a gyóni rablást végrehajtották, még jobban megerősítette Navratil járásörmestert a cigányok elleni gyanujában, minélfogva csendőreit azonnal a gyanúsított tettesek utáni nyomozásra utasította, maga pedig a szokásos jelentéseket tette meg.

Pelle Imre cz. őrmester csak éppen a helyszínét tekintette meg, de meg se pihent Alsódánoson, hanem tovább folytatta a nyomozást, még pedig a nagykőrösi erdő irányában Kecskemét felé, mert a puhatólás során arról értesültek, hogy a csárdaégés idejében egy kocsi, amelyen többen ültek, örült sebességgel haladt a csárda felől a nagykőrösi erdő felé vezető úton s a kocsin ülők egyike olyan hangosan, hogy a tanu is meghallotta, megjegyezte, hogy jó lesz sietni, mert ha észreveszik őket, még utolérhetik.

Pelle Imre cz. őrmester tényleg jó nyomon is haladt, de már a nagykőrösi erdőnél elvesztették a nyomot, mert úgy értesültek, hogy a cigányok Tatárszentgyörgy felé menekültek. Ennélfogva a két csendőrt kocsin arra küldte, hogy az Alsódabasról arra felé nyomozó csendőrség segítségével a tettesek után kutassanak, maga pedig polgári egyénekekkel előbb a medveállási, majd a tótbereki erdőt kutatta át. Ez utóbbiban pusztavacsi cigányokra talált, kiket megmota zva megtalálta náluk annak a kendőnek a párját, melyet Alsódabasról magával vitt s a cigányok azt is megmondták neki, hogy a talált kendő a Lakatos János (Kuna) tulajdona volt s hogy ezek csak Kecskemét felé menekülhettek.

Pelle cz. őrmester tehát a segítségére érkezett Egedi János és Filipinyi Pál csendőrökkel a nagykőrösi erdőn át Kecskemét felé indult, de mivel Nagykőrösön azt vette tudomásul, hogy a cigányok nem Kecskemét, hanem Abony felé menekültek, ez irányban folytatta a nyomozást. Az abonyi batárban talált is cigányokat, de azok nem a keresett cigányok voltak, minélfogva pihenés nélkül Kecskemétre ment s július 22-én a kecskeméti rendőrkapitányságtól segítségül kapott Deák László és Buchold Ferencz polgári rendőrökkel a Szentkirályi pusztá felé nyomozva, a gyóni rablás ügyében nyomozó járdőrökről már értesült és éppen ebből az okból menekülni iparkodó cigánykaravánt az elindulás pillanatában meglepte és elfogta.

Itt kézrekerültek Lakatos János (Sztójka Bajka), Kolompár Surányi Márton, Surányi Lidi, Lakatos Erzsébet (Dolla), Surányi Csoroszló, Rostás Sándor, Kolompár Bujer a velők levő gyerekekkel, köztük Lakatos Murzsa és Lakatos Mundrával, kik később alapos felvilágosítást adtak a tettesekre és az elrablott holmik eredetére és bollétére nézve.

Megmota zóakor a Lakatos Erzsébet és Surányi Lidi batyujából előkerült a Fabókékéktől elrabolt rózsaszínű selyemkendőnek a rojtja, Lakatos (Sztójka Bajka) Jánostól pedig a meggyilkolt Szarvas István forgópisztolya, az O. J. monori lakos kunybójából ellopott szűr és egy, Lipcsei József pusztavacsi lakostól már előbb ellopott tajtékpipa. Ezen felül több véres rubadarab is találatot birtokukban, melyek mind a dányosi mészárlás alkalmával véreződtek be.

Pelle cz. őrmester az elfogottakat még azon éjjel Kecskemétre, másnap pedig Alsódabasra kísérte, hol Fabók András és neje a cigányokat s a náluk talált

kendőrojtokat felismerték. Ezek megállapítása után Simon járásörmester táviratozott Navratil járásörmestereknek, a ki Alsódabasra érkezve átvette az elfogottakat, valamint Pelle cz. őrmester ama jelentését is, hogy a még hiányzó tettesek Hajdubabáz környékén találhatók fel, mert amint a cigányok egymásközi beszédéből kivehetette, a többiek arra menekültek. Át is adta az erre vonatkozó adatokat Navratil járásörmestereknek, hogy az elküldendő járót azzal elláthassa, de már nom volt rá szükség, mert a véletlen és Fogorasy Gyula cz. őrmester, hajdubabázi őrsparancnok ügyessége folytán a hiányzó tettesek és velők együtt több bizonyítékul használható bűnjel is kézrekerültek s mire Navratil járásörmester Alsódánosra megérkezett foglyaival, akkorára Fogorasy cz. őrmester is odaérkezett elfogott cigányjaival.

(Vége köv.)

ÉRDEKES NYOMOZÁSOK.

Az áruló szalmakazal.

Irta: Szényi Károly csendőrőrmester.

A szerbeleméri örskörletben, 1902. évi július hó 19-én a délutáni órákban Kakucs Márton csendőrrel, mint rendes szolgálati járőr érkezünk B. Gy. németeleméri földbirtokos egyik tanyájára, hol a gazdaságot vezető ispán nyomban közölte velünk, hogy K. M. magyarszentmihályi korcsmáros-tól értesült, hogy a cséplő munkások éjnek idején már több ízben vittek hozzá búzát pálinkáért cserébe s meglehet, hogy a cséplő munkások a munkaadó búzáját dezsmálják meg ily célból. Eddigi puhatólása azonban teljesen sikertelen maradt, mert a munkások részüket hetenként kikapják s azt állítják, hogy pálinkát is abból szereznek be. Pedig alig hihető, hogy keresményeik legnagyobb részét valamennyi munkás oly gondatlanul elpazarolná.

Felhívásomra aztán összeszámlálta a cséplésnél használatban volt zsákokat, de egy sem hiányzott, mely esetleg jobban a lopás lehetőségére mutatott volna.

Maga az ispán pedig oda nyilatkozott, hogy cséplés közben majdnem lehetetlennek tartja a buzalopást, mert az ellenőrzést teljes odaadással kezeli, emellett ott van folyton a gépész is, a ki szintén az ellenőrzésre hivatott ember. Mindamellelt mégis arra kért bennünket, hogy vizsgáljuk meg a dolog mibenállását, hátba van a dologban valami.

A gépész iszákossági hajlama előttünk ismeretes lévén, a nyomozás megkezdésekor őt se hagytuk figyelmen kívül. Előbb az ispánnal együtt berándultunk Magyarszentmihályra s a korcsmáros kikérdezése után már teljesen tisztában voltam azzal, hogy lopott búzát hordtak a cséplő munkások pálinkáért, mert eltekintve, hogy a keresményüket csak nem prédálták volna el oly könnyelműen, a munkások nem a szokásos olcsó pálinkát, hanem a jobb fajta s drágább pálinkát vásárolták, ezt pedig csak könnyen szerzett dologgal lehet kapcsolatba hozni.

A csépléssel épp azon nap végezték az egyik rakodó helyen és egy távolabbi helyre költözködtek át. Vissz térőben tehát felkerestük a bevégzett cséplés helyét.

Ez utóbbi helyen míg én az ispánnal a helyszínt szemlélve, a lopás mikénti véghezviteléről tárgyalgattam, azalatt társam az egyik szalmakazal hűsében lebeveredni akart s omiatt a kazalból kevés szalmát húzgált ki maga alá, s ez alkalommal egy búzával telt zsáknak a végére bukkant. A lelet után az összes szalmakazalakat szuronyainkkal megszurkálva körülkutattuk s meglepetésünkre 10 búzával telt zsákok fedeztünk fel a szalma kazalokban különböző helyeken eldugva.

Ezek után természetesen a nyomozásnak az volt a leggyorsabb módja, hogy a zsákokat a kazalokban érintetlenül benn hagytuk, s elmentünk az ujabbi cséplés helyére és az ott dolgozó 18 munkás embert az előbbi cséplés helyére

viasszakisértük, Ott erélyesen rájuk szólottam, hogy tudomásom szerint nem minden zsákot vittek el az újabbi cséplés helyére, tehát a mit itt hagytak — keressék elő.

A munkások zavart tekintettel egymásra nézegetve kissé habozni látszottak, de újabbi nógatásomra egy közülök bátorságot nyert és ezen valamennyien felbuzdulva, közösen huzogatták elő a kazalban elrejtett buzival telt zsákokat s így került elő összesen 14 zsák buza.

Ekkor kitűnt, hogy számításunk — miszerint a gépész tudott a lopásokról — bevált, mert a kikérdezések folyamán a cséplő munkások azt adták elő, hogy a gépész beleegyezése mellett lopkodták a buzát az ispán távolléte alatt — s a beszerzett pálinkából a gépész is részt kapott.

A gépész kikérdezésekor a lopásból való beleegyezését elismerte ugyan, de állítása szerint csak annyiban, hogy olykor-olykor nebány kiló buzát félretesznek s közös fogyasztásra pálinkáért becsorélik. Megtörtén hozzá tette még, miszerint a nagyobb mérvben elbarapózott lopások már tudta nélkül történtek, mert ha azokról tudomása lett volna, megakadályozta volna.

Igy került aztán az addig becsületben tartott gépész egy pár korty pálinka miatt súlyos büntetés alá, mert a cséplő munkások lopásáért nem csak mint részes, hanem mint ellenőrző közeg is bűnhődött.

Az esetben nem annyira a nyomozás sikeressége, vagy lényegessége a megfontolni való, mint inkább az élethől merített igazi példával az arra való rámutatás, hogy miként foszthatja meg becsületétől és miként sodorhatja bűnbe a szeszes ital az annak hódoló embert és hogy a hasonló esetekben való nyomozásnál működő járőrök a szalmakazlikat se hagyják figyelmen kívül.

KÉPEINKHEZ.

A veszprémi hadgyakorlatokról.

Mint már tudjuk, a folyó évi hadgyakorlatok Veszprém tájékán folytak le. Veszprém, a hol a badgyakorlatok fővezetőségének főhadiszállása volt, erre az időre középpontjává vált az egész ország érdeklődésének. Ez a hadgyakorlat a legnagyobb volt a közelmúlt években tartott hadgyakorlatok között. Az egymással szemben állott két hadseregbe négy hadtest és pedig: az északi hadseregbe a budapesti negyedik és a pozsonyi ötödik hadtest-, a déli hadseregbe pedig a zágrábi tizenharmadik és egy kombinált hadtest voltak beosztva. A záróbadgyakorlatok a trónörökös Ferencz Ferdinánd főherczeg Ő Fensége vezetése alatt, királyunk Ő Fensége jelenlétében folytak le. Ott voltak még több főherczegen és más katonai méltóságokon kívül a külföldi katonai attachék is.

Ő Felsége szeptember 15-én érkezett Veszprémbe. Másnap reggel már a Süköri hegyről vizsgálta a csapatok mozdulatait, 17-én pedig a Veszprém közelében levő Nagykilátó hegyről vizsgálódva folytatta szemlélését. A hadgyakorlat 18-án fejeződött be s Ő Felsége a megbeszélésre összegyűlt parancsnokok és tisztikar előtt legmagasabb megalégedését fejezte ki a jól sikerült gyakorlat és a csapatok kiváló magatartása felett. A jelen számunkban közölt képek a királyi szemle egyes részeit mutatják.

HIREK.

Támadó cigányok. A maros-tordamegyei Déda község határában azeptember 28-án délután Zarha Dániel, Vlajk Dániel, Vlajk Tódor és Vlajk Guszt. valamennyien dédabisztratelepi cigányok, öt polgári egyént megtámadtak és súlyosan megvertek. A bántalmazottak egyikének panasza folytán a dédai őrök Forika Péter cz. őrvezető és Szilasi György csendőrből álló járőrért a cigányok elfogására kivezényelte. A járőr, Károly Ferencz bizalmi egyént maga mellé véve, a menekülő cigányok üldözésére indult s azokat Dédabisztratelepen feltalálva elfogai akarta. A cigányok a járőr láttára dorongokat ragadtak és a járőrt megrohanva megtámadták és Szilasi csendőrt könnyen meg is sebesítették. Forika cz. őrvezető erre kardot rántott és azzal járőrtársa bántalmazóját, Zarha D. cigányt nyakon vágva, halálosan megsebesítette, Szilasi csendőr, ki megsebesítése után fegyveréből támadói ellen egy lövést intézett, de golyója szerencsétlenül éppen Károly Ferencz bizalmi férfit, találta — szintén kardot rántott és azzal Vlajk Tódort súlyosan, Vlajk Dániel és Vlajk Guszt. cigányokat pedig könnyen megsebesítette. A két utóbbi könnyen sebesült cigány ezek után elmenekült, de másnap mindketten elfogattak és a bíróságnak átadattak.

Ellenszegülés. Rozsnyón szeptember 28-án este 8 óra tájban Fafrák András, Fafrák István és Vincze János rozsnyói lakos, csendzavaró bányamunkások, Jurosik Mihály városi szolgálatot teljesítő csendőrnek ellen szegültek. Jurosik csendőr a támadók ellen kardot használt s azzal Fafrák Andrást és Vincze Jánost súlyosan Fafrák Istvánt pedig könnyen megsebesítette.

Tájékoztató a büntető novella végrehajtásához. E czim alatt *Laky Imre*, a budapesti államrendőrség oktató-rendőrfelügyelője kizárólag a csendőr és rendőrlegénység részére egy jól megszerkesztett, könnyen áttekinthető és jól megérthető kézikönyvet írt és adott ki, melyet hasznosságánál fogva melegen ajánlunk olvasóink figyelmébe. *A könyv ára 50 fillér és megrendelhető Laky Imre oktató-rendőrfelügyelőnél Budapesten, VI., Hermina-ut 65. szám alatt.*

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük emélfogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyéget ne küldjenek. Szolgálatlaltal kapcsolatos kérdésekre csak az esetben válaszolunk, ha a kérdés általános és fontosabb jelentőségű szolgálati ügyet érint, akkor is a felvetett és a tárgy lényegének megfelelően szűvegezett kérdés előrebocsátásával, hogy az adott válasz mindenki által megérthető legyen s így a felesleges kérdézősködéseknek eleje vétessek. Épp ily módon adjuk meg az általános műveltséget előmozdító válaszokat is.

D. Kérdés. Egyenruhában az őrállományon megjelenő tartózkodási igazolványt tartozik-e az őrsparancsnok jelentkezni? Válasz: Nem, mert az áll. szolg. hiv. XVII. fejt. 5. pontja értelmében az őrsparancsnoknak csak a katonai állományon fellegetes tisztviselő kell jelentkeznie.

Egri őrs. Nem tudunk róla.

M. S. Nőnely vármegyei területén van erre vonatkozó szabályrendelet, ilyen nem létező engedélyhez nincs kötvé.

A. és J. Nem, mert a «szándékosság» nincs és nem is lehet ily esetben kétséget kizárólag megállapítani.

T. S. Tudunkkal nem létezik oly rendelkezés, amely előírja, hogy a cséplőgépeknél — az ételési munkálatok végzéséig — mely egységnek alkalmazhatók. Lehetnek azok épp úgy férfiak mint nők.

Zöldág. Budapest, aradi utca 16. Kérjen levelező-lapon mutatványszámot.

777. 1. A hiv. 379. §-ába utkozó csalást; 2. a jubileumi körre vonatkozó kérdésére a I. évi 35. sz. lapunk 494. oldalán levő 5000—eln. sz. honvédelmi miniszteri rendelettel közzétett alapvető szabályok 6. pontjában megtalálja a feleletet.

Kursajtás. 1. Kérje őrsparancsnokától, az is magától a felvilágosítást. 2. Szolgálati úton kérje áthelyezését; ha indokolt, megtörténik.

K. S. J. őrm. A nyomozás nem bonyolult a általában nélkülözi a feltételt, amely a közlésre alkalmassá tenné.

Bizonytalan. Többet, mint már közöltünk, mi sem tudunk, a mennyiben tanfolyam lenne, arról mi is meg fogunk emlékezni.

Cs. S. esendőr. 1. Ha érdemes rá, a különösebb akadályok nincsenek, akkor a szolgálati úton előadott kérelmére az engedélyt megkaphatja. 2. Senki sem tilthatja meg, ha polgári életben akarja élni, de nem tanácsoljuk. Eljegyezheti akkor, ha már kilépett.

Alföldi esendőr. 1. A körleti parancsnokság tartja nyilván; 2. Valószínűleg nincs hely, más oka nem lehet. 3. Még nem tudunk semmi biztosat. 4. Tudni akarták, hogy egy nőnek való lakás mihez kerül.

Herezegszőlős. Könyves Kálmán műintézetében, Budapest, VI. Nagymező-utca 37—39. sz. Kérjen árjegyzéket.

S. Őrsvezető. Minden jobb könyvkereskedésben.

Református. Ugy a római, mint a görög katolikusok a római pápa felelőssége alatt állnak. Minden a pápához tartozó ügy a római katolikusok részéről a hercegeprimás, a görög katolikusok részéről pedig a balázsfalvi érsek útján lesz ő a szentségéhez előterjesztve.

Zalatanti. Nem. De fel kell jelenteni.

G. L. Őrsvezető. Nem szükséges, a kötelezővény a nélkül is érvényes a annak alapján bármikor igényperet támaszthat.

Gojlnai. 1. Nem hisszük, hogy felvegyék, de megkísérelheti. 2. 1800 korona

V. L. ez. Őrsvezető. Már többzör megirtuk, hogy a vasúthoz hat havi próbaszolgálatra menni nem lehet.

Sz. L. Őrsvezető. Bajtársának van igaza.

F. J. A nyugdíjigényt már most megszerzte magának. A hivatalszolgák ez időszereint 70 koronával növeztetnek ki a 16 évi szolgálat után a nyugdíj évi 164 koronát tesz ki; a csendőrnek a nyugdíja ugyanannyi év után pedig évi 524 koronában van megállapítva.

Z. esendőr. Ha az őrsparancsnok intézkedését sérelmesnek találja, élhet panaszlási jogával.

H. J. esendőr. Mivel és hogyan mooskolja be? Ez a lényege a dolognak a ön éppen ezt nem írja meg.

Gondoskodó. Tudunkkal a nőszülési engedéllyel egyidejűleg kézbesítve lesznek az őrsparancsnoktól a magántermészetű okmányok a nélkül, hogy azok másolatba vétetnének. A mennyiben a leveleiben említett nyilatkozat nem lett volna önnek már annak idején kézbesítve, úgy az még a körleti parancsnokság irattárában van. Hivatalos úton — az okok részletezése mellett kérje annak kiszolgáltatását; úgy hisszük, még most is érvényesítheti jogait. Minden esetre tanácsos, ha előzetesen ügyvédől kér felvilágosítást.

FEJTŐRÖK.

Képtalány.

Betűtalány.

A XIII. Alfonz
Budapest.

Verstálány.

Három első betűm: elem,
Sokszor káros veszedelem,
Két utolsó: testünk szorva,
Baj, ha el van meszesedve.
Öt betűm, ha együtt veszed
A hadseregben megleled.

Megfejtési határidő: 1908 október 18.

Mind a három talányt megfejtők között egy darab Erzsébet királyné sanatoriumi sorsjegy lesz kisorsolva.

Lapunk f. évi 39. sz.-ban közölt fejtrők helyes megfejtése:

Képtalány: «A régi jó táblabíráló». — **Betűtalány:** «Fiumei kitaláló». — **Számatalány:** «Egy dádalyja, stíval, unokájával és dédunokájával».

Helyesen megfejtették: a ruszti őrs, Dömölky őrm., Muszlai őrv. Kiebér, pohorellai őrs, Csik János őrv. Turkevo, merogydi őrs, Gergely S., Antal K. jármesterek, Csoko István esendőr Sárosp., Hatata őrm. Budapest, Petrovics S. ez. őrv. Váos, Margitican Ánosné jőrm.-né Nagykatá, Karácsony J. őrv. Décs, Ottó ez. őrm. Lázskisér.

A kisorsolt Erzsébet-királyné Sanatorium-sorsjegyet a ruszti őrsnek elküldöttük.

Kérjen ingyen és bérmentve

képes árjegyzéket: cs. és kir. szab. sérvkötők-,
hygienikus gummiárúk- és a betegápoláshoz szük-
séges eszközökről.

KELETI J. orvosi műszergyáros
Budapest, IV., Koronaheroszeg-utca 17.

HIVATALOS RÉSZ.

Járásparancsnokságok áthelyezése.

A m. kir. III. számú esendőrkerület területén Jász-Nagykun-Szolnok megyében fekvő tiszarósti esendőr járásparancsnokság 1908 szept. 28-án Törökszentmiklóásra helyeztetett át.

A m. kir. V. számú esendőrkerület területén Esztergom megyében fekvő mizslai esendőr járásparancsnokság 1908 szept. 30-án Párkányba helyeztetett át.

Őrslovasítás.

A m. kir. III. számú esendőrkerület területén a Pest-Pilis-Solt-Kiskunmegye dabasi járásában fekvő pusztavacsi gyalogőrs 1908 szept. 15-én lovasítottá s mint olyan működését a jelzett napon megkezdette.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

A thelyezettettek:

A m. kir. belügyminister ural egyetértőleg:

1908. október hó 1-ével:

gyergyóújfalvi *Egyed József*, III. számú esendőrkerületbeli I. osztályú százados, budapesti pótzárnyparancsnok, szárnyparancsnoki minőségben, a IV. sz. esendőrkerületbe: Kassára;

altorjai *Lőrincz Ignác*, IV. számú esendőrkerületbeli I. osztályú százados, kassai szárnyparancsnok, pótzárnyparancsnoki minőségben, a III. számú esendőrkerületbe: Budapestre;

Deák Gyula, VIII. számú esendőrkerületbeli főhadnagy, a nagyváradi 1-ös szakasz parancsnoka, ideiglenes szárnyparancsnoki minőségben, a II. sz. esendőrkerületbe: Temesvárra;

Kálnai Géza, I. számú esendőrkerületbeli főhadnagy, a kolozsvári 1-ös szakasz parancsnoka, ideiglenes szárnyparancsnoki minőségben, ugyanazon esendőrkerületbe: Tordára;

Kovács Odön, II. számú esendőrkerületbeli főhadnagy, a temesvári 2-ik szakasz parancsnoka, hasonló minőségben, a VIII. számú esendőrkerületbe: a nagyváradi 1-ös szakaszhoz;

Ponyó Jenő, II. számú esendőrkerületbeli főhadnagy, karánsebesi szakaszparancsnok, hasonló minőségben ugyanazon esendőrkerületbe: a temesvári 1-ös szakaszhoz;

Kacsicz Pál, VII. számú esendőrkerületbeli főhadnagy, segesvári szakaszparancsnok, hasonló minőségben, az V. számú esendőrkerületbe: Esztergomba;

szentléleki *Hajdó Márton*, III. számú esendőrkerületbeli főhadnagy, kolozsi szakaszparancsnok, hasonló minőségben, a VII. számú esendőrkerületbe: Dévára;

Tóth Sándor, II. számú esendőrkerületbeli főhadnagy, orsovai szakaszparancsnok, hasonló minőségben, az V. számú esendőrkerületbe: a nyitrai 2-ik szakaszhoz;

rományi lovas *Czógler Gusztáv*, VI. számú esendőrkerületbeli főhadnagy, veszprémi szakaszparancsnok, hasonló minőségben, a II. számú esendőrkerületbe: Orsovára;

Kálmán János, VII. számú esendőrkerületbeli főhadnagy, dévai szakaszparancsnok, hasonló minőségben, az I. számú esendőrkerületbe: a kolozsvári 1-ös szakaszhoz;

Lóchever Andor, VIII. számú esendőrkerületbeli főhadnagy, nagyszőlősi szakaszparancsnok, hasonló minőségben, a VII. számú esendőrkerületbe: Segesvárra;

Marschall Kálmán, V. számú esendőrkerületbeli főhadnagy, a nyitrai 2-ik szakasz parancsnoka, szakaszparancsnoki minőségben, a II. számú esendőrkerületbe: Újmoldovára;

Kürthy Endre, II. számú esendőrkerületbeli főhadnagy, a temesvári 1-ös szakasz parancsnoka, a temesvári 2-ik szakaszhoz; és

Gáspár József, II. számú esendőrkerületbeli főhadnagy, újmoldovai szakaszparancsnok, hasonló minőségben, ugyanazon esendőrkerületbe: Karánsebesre.

Nátpatakgy Ágoston, m. kir. IV. számú esendőrkerületbeli főhadnagy, rimaszombati szakaszparancsnok és

Stapel Miklós, m. kir. VIII. számú esendőrkerületbeli főhadnagy, aradi 2-ik szakaszparancsnok — hasonló minőségben — kölcsönösen.

Miklós Ferenc törzserőrnagy, a VII. számú esendőrkerületből, az I. számú esendőrkerülethez.

Oldiratilag megdicsértettek:

A m. kir. honvédelmi minister úr által:

Tóth József m. kir. V. számú esendőrkerületbeli őrsvezető egy tűzvész alkalmával egy gyermek életének megmentése körül tanúsított bátor és önfeláldozó eljárásáért.

A m. kir. VIII. sz. esendőrkerületi parancsnokság által:

Csordás Ferenc járásőrnagy,

Sarudi Benjámín őrsvezető és

Biró Balázs volt esendőr ez. őrsvezető, a közfelfűtést keltett, országra szóló dühös rablógyilkosság vakmerő és hihetetlen tettesének kiváló leleményességgel, fáradságot nem ismerő buzgalommal és lankadatlan kitartással történt elfogása által, a közbiztonsági szolgálat terén elért kiválóan fényes eredményért.

Baranji Balint járásőrnagy, mert 1905. év szeptember havában Roehltz David és fia márkói lakosok kárára ollopot 50 darab üri tetteseit fáradságot nem ismerő kitarással a ernyedetlen buzgalommal 158 órában át folytatott nyomozás folyamán kiderítette, a tetteseket és bűnjelöket az igazságügyi szolgálatok kezébe juttatta.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. VIII. sz. esendőrkerületi parancsnokság által:

Bartha Mózes,

Bételek András ez. őrsvezető,

Mick Vilmos,

Bántai Ferenc és

Brucker Győző Nándor és Társa

órák, ékszerész.

GYŐR 33. sz.

A m. kir. esendőrségnek ingyen és bérmentve küldöm **500 képpel** ellátott árjegyzékemet. Kedvező feltételek. — Feltétlen tisztességes kiszolgálás. — Csendőrségi megbízható órák 5 évi jótállással.

Hegyi András esendőr ez. őrsvezetők, mert a közfelfutás miatt, országgra szóló dános rablógyilkosság vakmerő és hírhedt tetteseinek elfogatásánál fáradságot nem ismerő buzgalommal és lankadatlan kitartással közreműködtek a így az eredmény biztosításában tevékeny részt vettek.

Előléptettek:

1908. évi szeptember hó 25-ével:

Az öt évi tényleges esendőrégi szolgálat betöltése után:

a m. kir. II. sz. esendőrkerület állományában:

Francz Mihály, Bagy Ferencz, Pál István, Gáspár János, Jakab István és Balázs István esendőrök, esendőr ez. őrsvezetők.

Katonai szolgálati jel.

A legénységi II. osztályú katonai szolgálati jellel előléptettek:

A m. kir. II. sz. esendőrkerület állományában:

Fürmayer Péter ez. őrmester 1908 szept. 14-én és Buba Petkó ez. őrmester 1908 szept. 15-én.

A m. kir. III. számú esendőrkerület állományában:

Bacsa István ez. őrmester 1908 szept. 9-én, Bányai Albert őrsvezető, 1908 szept. 7-én, Varga András I. ez. őrsvezető 1908 szept. 2-án és Török János ez. őrmester 1908 szept. 7-én.

Lovaglási jutalomdíj.

A m. kir. III. számú esendőrkerület állományában:

Komáromi Miklós ez. őrsvezető 1 drb. és Bányai Mihály esendőr 3 drb. 10 koronás aranyból álló lovaglási jutalomdíjban részesítettek.

Házasságra léptek:

A m. kir. III. sz. esendőrkerület állományában:

Hirni István ez. őrsvezető, Soltész Erzsébettel, 1908 szept. 2-án, Nagykátán.

A m. kir. IV. sz. esendőrkerület állományában:

Mészéri Bertalan őrsvezető, Vincze Malyinnal, 1908 aug. 30-án, Nagyszőlősen.

PALYAZATOK.

Egy írónoki állás a fehérgyarmati kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 300 kor. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a szatmárnémeti kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi október hó 20-ig.

Egy írónoki állás a lugosi kir. törvényszéknél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 320 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a fenti kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi okt. hó 6-ig.

Több előiglonos minőségű posta- és távirtdolgozó állás a budapesti, kassai, kolozsvári, nagyvárad, pécsi, pozsonyi soproni, tomesvári és zágrábi posta- és távirtdolgozóknál. Fizet-

és pótlékkal Budapesten 900 a többi állomásokon 700 korona. Törvényszéri lakbérpótlás. al. Formázottbú ruházat, 20 korona fűtési átlány. Kérvények az illető postai és távirtdolgozóknak 1908. évi október 30-ig.

Egy írónoki állás a budapesti kir. kereskedelmi és váltótörvényszéknél. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 600 kor. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Három havi próbaszolgálat. Kérvények a budapesti kir. kereskedelmi és váltótörvényszék elnökéhez 1908. évi okt. hó 25-ig.

Egy alispáni tiszti legényi és

Egy főispáni huszári állás Máromaros vármegye törvényhatóságánál. Fizetés 600 korona. Lakpénz 200 korona. Napidíj 2 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények Máromaros vármegye allispánjának 1908. okt. 30-ig.

Egy kezelői állás az 5. hadtestparancsnokságnál. Fizetés 900 korona. Az 1400 korona fizetéssel járó első fizetési osztályba leendő előléptetési várománynyal, szabályszerű lakbérilletmény és egyszerű mindenkorra 120 korona ruházati pótlék. Magyar és német nyelv szóban és írásban. Hat havi próbaszolgálat. Kérvények 1908. évi okt. hó 15-ig az 5. hadtestparancsnoksághoz.

Több főiskolai szolgai állás a selmeczbányai m. kir. bányászati és erdőészeli főiskolánál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 680 korona. Ruházati illetmény 60 korona. 20 úrköbméter tüzifa. Magyar nyelv szóban és írásban. Egy évi próbaszolgálat. Kérvények a selmeczbányai m. kir. bányászati és erdőészeli főiskola rektorához 1908. évi okt. 23-ig.

Egy írónoki állás Máromaros vármegye törvényhatóságánál. Fizetés 1400 korona. Lakpénz 200 korona. Négy középiskolai osztály. Német nyelv ismerete. Máromaros vármegye főispánjához címzett kérvények 1908. évi okt. hó 20-ig.

Egy hivatalos szolgai állás az esztergomi kir. járásbírósnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz esetleg természetbeni lakás. Ruházati illetmény 160 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a komáromi kir. törvényszék elnökéhez 1908. évi okt. hó 17-ig.

Érdekes Regények.

Az éjjeli bosszuállók.

Irta Féval Pál. Történelmi regény, az ír nemzetnek Angolország ellen vívott szabadságharcából, 5 kötetben, 10 korona helyett most csak 5 korona.

Páris tragédiái.

Irta Montépin Xavier. Páris borzalmas tragédiáit ismeretlen érdekfeszítő regény, 14 kötetben, 28 korona helyett most csak 8 korona.

Páris titkai.

Irta Sue Jonó. A nagy világhírű társadalmi titkait ismeretű érdekes regény, 12 kötetben, 19 korona 20 fill. helyett most csak 5 korona.

A hetedik számú czella.

Irta Zuocone Péter. Megrázó bűnügyi regény, 4 kötetben, 8 korona helyett most csak 3 korona 60 fill.

A fenti regények bármelyike másfél, vagy az összeg előzetes beküldése esetén bérmentve küldjük meg. A ki mind a négy regényt egyszerre megrendeli, annak 40 korona 20 filler helyett csak 25 koronáért szállítjuk és bérmentve küldjük a címre, ha az összeget az eljárt könyvtérkeletünk előzetesen beküldi, vagy másfélrel megrendeli.

DOBROWSKY ÁGOST és TÁRSA

könyvtérkeletese

Budapest, IV., Múzeum-körút 7. szám.

Kényelmes

havi részletfizetésre

Képes hangszer-árjegyzék ingyen és bérmentve.

hegedűk, grammofonok, fuvalák, ezimbalmok

Ünműködő, forgatható hangszerek.

legelőkeltebb, leg-mobb gyártmányok.

Dús választék!

Előzékeny kiszolgálás, méltányos üzleti elvek.

ELEK és TÁRSA

BUDAPEST, Károly-körút 10. sz.